

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса: The Provincial Library
Cor. Fritchard Ave. and M
Winnipeg, Man., Co

City Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

PIK XL 4. 7 (1214). ВІСНОК, 15. СІЧНЯ 1929. WINNIPEG, MAN. TUESDAY, JANUARY 15th, 1929. No. 7 (1214). VOL. XI

Аманула примушений піти на уступки повстанцям.

Король Афганістану, що хотів змодернізувати країну, під натиском реакції відкликає свої реформи.

АЛАГАБАД, Індія, 12. січня. — Тут отримано відомість з Кабула, що афганістанський король Аманула був примушений піти на уступки повстанцям і відкликає свої реформи. Король, якого старання завести реформи в Афганістані відносно ноші і звичаїв стрінулися з повстанням, оголосив у всіх афганістанських газетах прокламацію, в якій відкликає свої закони про реформи. З оголошенням прокламації Афганістан пішов назад до життя перед століть. Дівчата й жінки, що пішли за прикладом королеви Сорії і скинули свої серпанки, мусять тепер знову закрити свої обличчя, коли повсякденно на вулиці. Прокламація назначує також раду з 50 "визначних" людей, яка має переглянути й остаточно змінити закони Афганістану, ухвалені національним зібранням або парламентом.

Король зарядив такі зміни: 1) Відкликання афганістанських дівчат, висланих до Туреччини на науку. 2) Дозвіл жовнірам ставати послідовниками пір, або "святих людей", що противляться реформам. 3) Відтягнення конскрипції племен для армії. 4) Привернення п'ятниці як державного свята або дня відпочинку. Прокламація була підписана визначними членами племені Улена, включаючи шефів Газі Магомеда й Акбара Газмана Сагіба. ПЕШЕВАР, Індія, 12. січня. — Реакційні повстанці в Афганістані під проводом Бачай Саака продовжують боротьбу проти короля Аманула. Положення далі остає серйозним. Радянські аеропляни перевезли 25 російських жінок з Кабула до Ташкенту в Туркестані.

Польща викручується від підписання пакту з С.Р.С.Р.

ВАРШАВА. — Нота М. Литвінова до польського уряду, яка пропонує увести в життя антивоєнний пакт Келого між Рад. Союзом та Польщею, викликала тут велике зацікавлення, але польський уряд порозуміється перше з Францією та Англією, заки дасть відповідь на мирову ноту Литвінова, бо закордонна політика Польщі залежна від Парижа й Лондону. ВАРШАВА, 12-го січня. — Польща відповіла на недавню пропозицію Радянського Союзу, щоб антивоєнний пакт Келого увійшов негайно в силу між обома країнами, в той спосіб, що заявила готовість прийняти радянські пропозиції лише в принципі. Польський

уряд застеріг собі право поробити зміни в пропонуванім договорі. МОСКВА, 12. січня. — М. М. Литвінов, заступник народнього комісара закордонних справ, вислав до польського уряду ноту, в якій називає бажання Польщі поробити застереження в ратифікації антивоєнного пакту Келого між обома країнами — звичайним викрутком. Нота каже, що бажання мира повинно взяти верх над звичайною грою слів. РИГА, Латвія. — Литовський уряд згодився підписати протокол з радянським урядом, який вводить негайно в силу антивоєнний договір Келого між Литвою а Радянським Союзом.

КАНАДІЙСЬКИЙ УРЯД НАЗНАЧИТЬ МІНІСТРА ДО ЯПОЇЇ.

ОТТАВА, 12. грудня. — Прем'єр Кінг оповістив, що канадський уряд порекомендує королеві назначити Герберта М. Марлера канадським міністром в Токіо. Назначення міністра до Японії було авторизоване останньою сесією парламенту. Кінг заявив також, що внаслідок цього назначення прибуде японський міністер до Оттави. Японський уряд чекає лише назначення канадського міністра. Уважають, що Марлер віде до Токіо на свій новий пост так скоро, як лише поладить свої приватні бізнесові справи. Назначення першого канадського міністра на Сході є великої ваги з огляду на збільшується значення Тихого океану в міжнародних взаєминах і можливості скорого зросту в канадській торгівлі з Японією. Канада має тепер представництва в Лондоні, Парижі, Вашингтоні й Токіо. В Лондоні канадським представником є

П. С. Ларкін, високий комішнер. У Парижі канадським міністром є Філіп Рой. Вінсент Мессей репрезентує Канаду як міністер у Вашингтоні, а Мардер займає таку саму позицію в Токіо. ПЛАН ЗМІНИ КАЛЕНДАРЯ. ВАШІНГТОН, 8-го січня. — Тут відновлено переслухання в справі резолюції Портера відносно упрощення календаря. Перед комісією виступають експерти в тій справі і доказують потребу і корисність запровадження календарної реформи. Робляться заходи до скликання міжнародної конференції з метою прийняти новий упрощений календар (13 місяців по 28 днів в кожному). Ідея реформи календаря знаходить прихильне відношення в бізнесових колах. Проти неї виступають єврейські релігійні організації, бо при введенні нового календаря шабас припадав би не завжди в один і той самий день в тижні.

Голодні безробітні у Великій Британії плянують похід на Лондон

Зі всіх сторін Англії, Шотляндії й Валії будуть йти безробітні до Лондону, щоб предложити урядові домагання. — Кланчем безробітних: "Хліб або революція!" — Консервативна преса скажено нападає на плянований похід і каже, що він є ділом комуністичних організацій.

ЛОНДОН, 12. січня. — Національний робітничий комітет безробітня оголосив плян великого походу безробітних на Лондон, щоб домагатися від уряду допомоги. Після оголошеного пляну, тисячі безробітних зі всіх сторін Англії, Шотляндії й Валії зйдуться в Лондоні околo 24. лютого й підуть до офісу прем'єра Болдвіна. Похід закінчиться у Гвайтгол (будинок з міністерствами), де буде предложений урядові чартер домагань. Перший контингент вирушить з Глазго 22. січня й буде машерувати 23 дні. По дорозі до Лондону до нього прилучаться інші групи. Похід безробітних буде нести між іншим такі напеси: "Хліб або революція", "Ми є прапорщиками мільйонів голодуючих", "Видовляємося голодувати мовчки", "До чорта з вашою добродійністю". Комітет почав збирати фонд на приміщення для безробіт-

КОНВЕНЦІЯ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ КАНАДИ.

ТОРОНТО, 10. січня. — Тут оповіщено вчора, що конвенція Комуністичної Партії Канади відбудеться в Торонто на 29. березня.

ЗА ЗНІСЕННЯМ АНТИЕВОЛЮЦІЙНОГО ЗАКОНА.

ДЖЕГІМСТАВН, Темсеї, 12. січня. — Заявивши, що "малопітький законопроект дозволяє людям робити малі з Тенесієйців", посол стейтсвої легісатури Джордж Л. Стактон сповістив, що внесе законопроект, щоб скасувати стейтсвий антиеволуційний закон.

ДЕСЯТА РІЧНИЦЯ НІМЕЦЬКОЇ КОМПАРТІЇ.

БЕРЛІН, 3. січня. — Десята річниця німецької Комуністичної Партії була відсвяткована берлінським пролетаріатом на двох великих масових мітингах. Головними промовцями були Тельман і Гекерт від Центрального Комітету партії, які говорили про історію Комуністичної Партії. Вони заявили, що виключення право-крильців є потрібне, щоб затримати високій революційній урівень Комуністичної Партії.

НІМЦІ ЗАСУДИЛИ ДАНСЬКОГО ШПИГУНА.

БЕРЛІН, 10. січня. — Калітан данської армії Лембурн старався вивдати деякі секрети німецької армії при помочі берлінської стенографістки. Вона повідомила про це контрорзвідчій відділ німецького генерального штабу. При повертінні переїзди кордону з Данії до Німеччини Лембурна арештовано й поставлено перед суд в Липську. Суд засудив його на п'ять років тяжкої в'язниці. Разом з ним засуджено на два роки звичайної в'язниці стенографістки, що викрила Лембурна й через яку він хотів дістати таємні відомости про армію.

ВИБОРЧИ РОЗБОЇ НА ПРИКАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

З приводу останніх виборів на Чехо-Словацькій деякі заркарпаські часописи пригадали собі, що на Словацькій а Прикарпаській окрузі є понад 200 тисяч українського населення. Але воно так розбите по місцевих партіях і затуркане ними, що не лише не вибрало до краєвого ані до окружного представництва ні одного заступника, але навіть не зголошувало своїх списків.

10 РОКІВ ТЕАТРУ ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА.

Цього місяця минає 10 років з дня отворення театру ім. Шевченка, який нині працює в Дніпропетровському. Ювілей театру буде відзначено у березні на Шевченкові свята. Останнім часом театр налагодив обслуговування широкого робітничого глядача. Запроваджені торік закриті вистави для орієнтовного глядача дали дуже гарні наслідки і вже цього року театр не дає жадного відкритого спектаклю. Всі вистави наперед закупили заводи та профспілки.

3,000 ЯПОНСЬКИХ СЕЛЯН ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ПРОЄКТУ.

ТОКІО, Японія, 11. січня. — З великою силою поліції і жандармів під рукою, щоб здавити розрухи, 3,000 селян окружили сьогодні уряд префекта в Гіфу, щоб запротестувати проти урядового водного проєкту, який затопив би їх рибні поля, коли-б був здійснений. Делегати з юрби мали пробаження з губернатором і предложили йому резолюцію. Губернатор відповів, що зробить все, що зможе, щоб вдоволити їх домагання. Розуміється, це був лише викрут губернатора, щоб збутися селянських делегатів. Розрухів не було. В звязку з розрухами два дні тому переведено більше як 100 арештувань. Тоді прийшло було до серйозної сутички між селянами а військом.

ТОКІО, Японія. — Директор міжнародного бюра праці при Лізі Націй Альберт Тома, що перебуває в Токіо, запросив кількох лідерів профспілкового руху та лівих партій "для дружнього розмови, щоб вяснити непорозуміння". Ліва робітничо-селянська партія мусантайської, а також ліві професійні спілки відхилили запрошення Тома й запропонували влаштувати прилюдне обговорення "непорозуміння" на масовому мітингу. Голова токійського відділу міжнародного бюра праці А-сари відповів листом, де відхилив цю пропозицію, покликаючись на те, "що дискусія посуджить тільки цілям лівої пропаганди".

ДЕМОНСТРАЦІЯ ПРОТИ ВИСЛАННИКА ФАШІСТСЬКОГО УРЯДУ.

НЮ ЙОРК. — До Злучених Держав прибув на авіаційну конференцію Італію Бальбо, представник кровавого фашистського уряду в Італії. Вітали його в Ню Йорку демократичний мейор міста Вокер і конгресмен Ля Гардія, підтримували в останніх виборах соціалістичною партією. Бальбо належить до тих фашистських горлорізів, що є особисто відповідальні за численні убивства робітничих провідників, у тім числі й соціалістичного посла Маттеотті. Бальбо видавав розпорядки, щоб так стріляли до робітників, щоб трупи вкрили вулиці. Робітники Ню Йорку влаштували демонстрацію протесту проти фашизму перед ratushem підчас прийняття Бальбо міською владою. Також відбувся в Ірвінг Плаза великий протестаційний мітинг проти кровавого фашизму. Соціалістична партія не брала участі в демонстрації.

ДЕСЯТЬ ВИПАДКІВ СМЕРТИ НА ІНФЛЮЕНЦЮ.

Протягом минулого тижня до міського департаменту здоров'я зареєстровано 10 випадків смерти на інфлюенцу. З трьох три випадки сталися в грудні, два поза містом, а п'ять в місті. З вісьмох померших у Вінніпеґ п'ятьох мали по-верх 70 років.

КОМУНІСТИЧНА ПАРТІЯ ЮГОСЛАВІЇ КИНУЛА ВИЗОВ ДИКТАТУРИ.

БІЛГОРОД, Югославія, 9. січня. — Провідники негальної Комуністичної Партії Югославії кинули визов диктаторським законам і закликають робітничі маси виступити проти нової військової диктатури. Вони вказують на роллю хорватських націоналістичних провідників, які радо одобрюють військову диктатуру, що змінила парламент, який не хотів сповнитти їх автономістичних домагань. Негальної Комуністична Партія Югославії каже, що військова диктатура негайно дала виразно до розуміння, що також безумовно відкине хорватські автономістичні домагання. Піп Антін Корошець, бувший прем'єр, входить у склад нового диктаторського кабінету.

До цього навязують факт вислання до кожного югославського полку по двох чеських старшин для студювання майбутнього терену війни, в якій візьме участь чехословацька армія. Територія Австрії буде використана для перевозу військ, а в Відні буде знаходитися штаб головного командування. В Берліні, 10. січня. — В німецьких урядових кругах є відомости, що проголошення військової диктатури в Югославії було уплановане, коли король Александер був у Парижі зби для лікування своїх зубів. Німці вбачають в цім закінчення організації проти-італійської коаліції на чолі з Францією і при участі малої антанті.

НЕВДОВОЛЕННЯ З ДИКТАТУРИ МІЖ РОБІТНИКАМИ ХОРВАТІЇ.

БІЛГОРОД, Югославія, 8. січня. — Серед хорватських робітників починається проявляти невдоволення з військової диктатури в Югославії. В перших хвилях ентузіазму за знищення централістичної про-сербської конституції відбувалися навіть паради з охланими "Хай живе король", а Владо Мачек, провідник хорватської селянської партії, заявив був, що цілковито вдоволений з положення. Однак одним з перших актів нового кабінету була заборона хорватської селянської партії й магомеданської партії Боснії й Герцеговини, як частина загального декрету, що розвиває всі політичні партії, утворені на націоналістичній або релігійній основі. Якщо Мачек далі одобрює новий уряд,

то він стане зрадником в очах своїх послідовників. Робітники Югославії загалом починають почувати, що захоплення влади королем і його військовими приятелями не є лише кроком, щоб мирно розв'язати хорватське питання, позбувшись несправедливої для них конституції. Вони не люблять присутності генерала Жіковича, як прем'єра, відповідального лише перед королем. Вони не хочуть бачити генерала Гадіча на чолі армії й фльоти. Ці два офіцери є головами, а Жікович ще й основником, "Білої Руки", напів тайної офіцерської організації, що вбиває всі політичних противників, є чисто реакційна в політичній основі. Якщо Мачек страйків у крові.

СТРАЧЕНО БУВШОГО ШЕФА ШТАБУ ГЕНЕРАЛА ЧАН ЦО-ЛІНА.

ТОКІО, Японія, 12. січня. — Делегати з Мукдену повідомляють, що там страчено Янг Ю-Тінга, бувшого шефа штабу реакційного генерала Чан Цо-Ліна, який був диктатором північного Китаю. Причиною страчення було викриття заговору на повалення Чан Су-Ліана, теперішнього губернатора Маньчжурії і сина Чан Цо-Ліна. Звідомлення кажуть також, що Янг Ю-Тінг закрив 20 мільйонів мексиканських доларів з арсеналових фондів у Мукдені, що він виступав проти вивішення китайського націоналістичного прапору в Маньчжурії і що поставив Чан Су-Ліана в

дурне положення відносно переговорів з Японією в звязку з адміністрацією південно-маньчжурської зазізничі. КАНТОН, Китай, 9. січня. — Китайська влада заборонила дальшу виставу американської фільми "Бен Гур", яку показувано в місцевім театрі. Своєю заборону влада мотивує тим, що в картині є пропаганда християнства, яке допомагає імперіалістичній європейській державі у Китаю. Другу американську фільму, "Цар Царів", також стрінула гостра ворожа критика на тій підставі, що це християнська пропаганда.

БУДУТЬ РОЗСЛІДУВАТИ ПІВНІЧ.

ЛЕНІНГРАД. — Радянський уряд плянує всебічно розслідувати арктичні країни, виславши туди кілька наукових експедицій. Для цього мають бути використані бальони, аеропляни, панцирники, делодоми і т. п. Новоорганізована арктична комісія розробила вже плян і його маєть здійснити. Пля-

нується побудувати чотири метеорологічні станції, найбільшу з них на землі Франца Йосифа, дві менших на Вранглієвських островах і на Землі Леніна (Новій Землі). Будуть зроблені спроби встановити автоматичні вгадувачі погоди в деяких місцях.

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA...

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень — у вівторок, четвер і суботу.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Виповіщення в газеті рукописів не зберігається, хіба що дописувач вказав заздалегідь, що бажає звороту свого рукопису на випадок його несприятливості, та заповнив поштовий стемпел на його переписку.

ДО ЧОГО ВОНИ ДОКОТИЛИСЯ.

У Вінніпегу виходить це газетка, що називається "One Big Union Bulletin", яка вважає себе органом майже неіснуючої вже — колись боевої трейд-юніонної організації — "One Big Union".

В першому сегорічному своєму числі "O.B.U. Bulletin" в редакційній статті виступив з заклик до уряду Кінга, щоб він здушив комунізм.

Навісний цей цитат з урядового капіталістичного органу, "O.B.U. Bulletin" містить далі цілу статтю, в якій оскаржує ліберальний уряд Кінга за те, що він дозволяє комуністам провадити в Канаді політику проти британського імперіалізму.

Коли "Financial Post", орган капіталістів, каже, що він не підозріває уряду Кінга в симпатії до російської пропаганди в Канаді, то "O.B.U. Bulletin" відповідає:

Та це ще не все. В тому-ж таки числі "O.B.U. Bulletin" в хуліганський спосіб напад на нову трейд-юніонну кравецьку організацію, що оці нещодавно почала у Вінніпегу організуватися.

Взявши курс на комуністичність, "O.B.U. Bulletin" в наступному числі придукувався в травлі комуністів до соціал-демократичної газети в Нью-Йорку "Daily Forward".

Дня 16. жовтня Спектор повідомляв Кенону, що мітинг поширеної ексекютиви скликається при кінці тижня.

Але в цій зайлій ворожнечі проти комуністів обійняти так забрехані, що й не замірили, як вони самі собі суперечать.

це вже станеться, а в наступному числі пишуть, що американські капіталісти нанимають детективів, щоб ті допомагали комуністам у організуванні такої нової майнерської юнії, яка йшла-б у своїй боротьбі по чисто комуністичній лінії.

Отже: капіталісти нанимають детективів, щоб допомагали комуністам і капіталісти домагаються від уряду, щоб він здушив комуністичний рух.

Ні, справді бо: підлітків людей ми бачили вже, але таких, як обійнятицькі недолюдки — ми ще не бачили.

СПЕКТОРОВА ВНУТРІПАРТІЙНА "ДЕМОКРАТІЯ".

(Стаття секретаря Центрального Виконавчого Комітету Комуністичної Партії Канади Дж. МакДоналда.)

Деякі товариші кажуть, що вони не можуть зрозуміти, як Морис Спектор, один з основних членів Комуністичної Партії Канади, міг так несподівано звернутися до революційного шляху.

Спектор знав, що має стати в Робітничій (Комуністичній) Партії Америки. Він підтримував тісні телеграфічні зв'язки з групою Кенона ще перед першим мітингом поширеної ексекютиви.

Кенон писав далі: "В кожному разі ми не певні того, що тобі прийдеється заняти тверде становище в найближчому часі і це становище повинно показати членству партії директні зв'язки з нашим виключенням і твоєю участю в конгресі".

Відповідаючи на лист Кенона я опускую подробиці мітингу Полком, на якому його суспендовано (він про суспендування повідомив телеграфічно).

В зв'язку з десятиріччям заснованої 16 грудня 1918 року Компартії Польщі, Виконком Комітету звернувся до неї з привітанням, де між іншим каже:

Компартія Польщі стоїть на одному з найголовніших постів міжнародної пролетарської революції. Польща є одна з тих країн, на якій зосереджено увагу міжнародної комуністичної революції.

Ми маємо в руках листу, що і Спектор вислав. (Бідний Спектор: навіть та, що він вислав, не подала на адресу! — Зам. перекладача.)

Якщо Спектор справді сушить свою голову "логічним" кроком, то першим логічним його кроком було-б, коли-б він написав до мене листу.

Висновок: Спектор не може бути членом партії. Він повинен бути виключений з партії.

тор прилучився до цієї Ліги після виключення його з партії. Без сумніву — вертети з середини. Є там спеціальна ліста дрібно-буржуазних єврейських адвокатів, докторів і ин.

Тоді в тому самому листі Спектор журився, як вони викристануть його становище в Комінтерні, а зараз він суспендований з Виконкому Комітету. З дитячою простотою він пише:

"В кожному разі, розуміється, нефортунам є те, що ми не зможемо використати його становища у Виконкомі Комітету, який рішує заступити опозицію і її платформу.

Про свою промову в Алгамбра салі, яка викликала незвичайну сенсацію в партійних кругах в Торонто і з приводу якої, коли його квестіонар секретаря партії Спектор здивувався, що вона викликала таку реакцію, пише до Кенона так:

"Але моє маневрування мало що не провалилося в наслідок публічного мітингу в Алгамбра салі, на якому я говорив про "Радянський Союз і небезпеку війни".

Далі багато пишеться про стратегію, фінанси і т. ин. Перед мітингом торонтоного партійного членства Спектор мав мітинг з десятима вибраними членами.

"Ще на ному було рішено звести боротьбу перше за партійну демократію. Опінія між зібраними була — стриматися від голосування. Я є дуже за тим, щоб на нинішньому мітингу-переглянути положення, і коли резолюція ЦВК буде предложена через групу, вони повинні голосувати проти неї".

Далі Спектор дискутує публікацію й пропаганду. Він запитує Кенона: "Чи ви вже думали над справою публічного виступу? Безпартійні організації, як Робітничий Ліга й Фрайгайт Клуб в Торонто й Гемілтоні запрошували мене промовляти у них."

Після переглянення стратегії групи своїх "послідовників" в Торонто, як то він приготував заяву для Бюлетеня й так ин., Спектор пропонує дещо таке, що "смердить аж до неба".

Відповідаючи на лист Кенона я опускую подробиці мітингу Полком, на якому його суспендовано (він про суспендування повідомив телеграфічно).

Висновок: Спектор не може бути членом партії. Він повинен бути виключений з партії.

Висновок: Спектор не може бути членом партії. Він повинен бути виключений з партії.

ський і національно-визвольний рух є могутній спільник робітничої класи в його боротьбі проти поміщицько-капіталістичної диктатури.

Виконком Комітету певен, що всі спроби угодовських єврейських ватажків та дрібно-буржуазних ватажків глобелічних національностей — фактичних агентів польського фашизму, — вирвати це керівництво з рук компартії не дадуть їм бажаних наслідків.

Після переглянення стратегії групи своїх "послідовників" в Торонто, як то він приготував заяву для Бюлетеня й так ин., Спектор пропонує дещо таке, що "смердить аж до неба".

Висновок: Спектор не може бути членом партії. Він повинен бути виключений з партії.

Висновок: Спектор не може бути членом партії. Він повинен бути виключений з партії.

Висновок: Спектор не може бути членом партії. Він повинен бути виключений з партії.

Висновок: Спектор не може бути членом партії. Він повинен бути виключений з партії.

Висновок: Спектор не може бути членом партії. Він повинен бути виключений з партії.

Висновок: Спектор не може бути членом партії. Він повинен бути виключений з партії.

Висновок: Спектор не може бути членом партії. Він повинен бути виключений з партії.

Висновок: Спектор не може бути членом партії. Він повинен бути виключений з партії.

ПРО ВИБОРЧІ РОЗРУХИ НА ЗАКАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Чеська аграрна партія дістала при останніх виборах на Закарпатській Україні при помозі чеських, мадярських і індієвських голосів чотири мандати.

У вистрїм горішнім було управних до голосування 328 осіб, голосувало тільки 243, всім прочим не додано виборчих легітимаций; в Чумадоль чеський нотар, бачучи, що населення не голосує на урядову аграрну партію, закінчив голосування о годину скорше, хотий було ще 45 осіб, що не голосувало.

Багато більше отакого низького й гідкого матеріялу, про який не хочеться тут згадувати, говорить в цій кореспонденції. І так Спектор закінчив свою подорож, яка веде до неминучої контрреволюції й канадійського видання Вагтера Ньюболла.

В зв'язку з десятиріччям заснованої 16 грудня 1918 року Компартії Польщі, Виконком Комітету звернувся до неї з привітанням, де між іншим каже:

Компартія Польщі стоїть на одному з найголовніших постів міжнародної пролетарської революції. Польща є одна з тих країн, на якій зосереджено увагу міжнародної комуністичної революції.

Ми маємо в руках листу, що і Спектор вислав. (Бідний Спектор: навіть та, що він вислав, не подала на адресу! — Зам. перекладача.)

Якщо Спектор справді сушить свою голову "логічним" кроком, то першим логічним його кроком було-б, коли-б він написав до мене листу.

КОНФЕРЕНЦІЯ КИИХ ПІОНЕРІВ В АВСТРАЛІІ.

Піонери Нової Зеландії (великі острови біля Австралії) повідомляють, що вони на початку грудня склали конференцію всіх австралійських піонерів, щоб утворити міцну єдину організацію.

ДОВКОЛА ПОВСТАННЯ В АФГАНІСТАНІ.

Ніде так виразно не виявляється уславнений англійський консерватизм, як у політиці Англії по країнах Сходу та в колоніях. Тут протягом багатьох десяти років діють одні й ті ж принципи, одні й ті ж методи. Англії не міняють їх ані в Персії, ані в Індії, ані в Туреччині, ані в Афганістані. Розпалювання релігійної війни, постачання зброї і постійний зв'язок з відданими людьми, релігійними "фанатиками" та охочими до англійських фунтів. Використання цих випробуваних методів Англія почасті повинна завдячувати своєму пануванню в Індії.

"Пізнаю тебе з діл твоїх". Загальна обстановка і окремі деталі повстання племені шиварі в провінції Джалабад на афгано-індійському кордоні виразно свідчать про те, на чі кошти організоване повстання. Рельєвно виділяється присутність до Афганістану рука англійського імперіалізму. Англії не може відважитись на отверту війну з Афганістаном, бо така війна була-б надто небезпечна для стабільності її позицій в Індії, але підтримує її і спонукує на повстання феодальних афганських князів та шамарів, незадоволених реформаційної політики Аман Улла-хана не так небезпечно і не так уже тяжко, визнавши увагу довірчаний англійський штаб в організації повстання.

Було-б надто однобічно пояснювати повстання в Афганістані самими лише англійськими заходами. Безперечно, в цій країні, в колах аристократії й духовництва, в найвідсталіших шарах населення захвалене велике незадоволення проти діяльності еміра. Шляхта й духовництво інтригує проти падишаха і прогресивної торговельної буржуазії, на чолі якої він стоїть, з цілком природних причин — тим і другим загрожують небезпека позбутись прибутків і привілеїв. Представники цих паразитарних класів провадять невтомну антиурядову агітацію серед темного населення, використовуючи його релігійний фанатизм. Ця боротьба й агітація, порівняно малоуспішна в центрі Афганістану і в Кабулі, перенесена в прикордонні гірські провінції, швидко спричиняє збройні повстання. Агітація спричиняє й тим швидше, що й завжди допомагає один довести реальний чинник — англійські гроші.

Капіталісти щедрі на субсидування повстань, бо вони не можуть помириться з існу-

ванням і зміцненням у країнах Сходу урядів, які ведуть їх шляхом національної культури й прогресу. Ту-ж щедрість вони виявляють і в Афганістані. Скільки грошей останніми роками витратила Англія на організацію й підтримку повстань в Афганістані, брами до Індії — найкращого діаманту в королівській зверхності Афганістану — єдиний шлях до Індії, шлях утворення величезних завоюваннями. Чи може Англія відмовитись від думки підпорядкувати собі знову Афганістан, який був стільки роки її васалом, а нині — дужа національна держава, що зміцнює свої зв'язки з СРСР, Персією та Туреччиною? Прагнучи, щоб поволити Афганістан, щоб повернути його з шляху реформ на старий шлях політичного безправ'я, економічних злиднів і релігійного дурману, Англія водночас перетинає шлях проникнення до Індії "шкідливих" ідей, зважає боротьби за національну незалежність. Так гадають англійські політики, не зважаючи на кольтальні зрушень, що відбуваються в надрах колоніального руху. "Шкідливі" ідеї ширяться стихійно й швидко, як чума.

У світлі англійської політики в Афганістані дуже корисно згадати про повідомлення, що їх свого часу подавали англійська й англійська преса про величезне озброєння Англії на афгано-індійському кордоні, з вказівками на те, що цей кордон є один із опірних пунктів для майбутньої війни проти СРСР.

На всіх ділянках колоніального світу і в країнах Сходу англійський імперіалізм зазнає поразки в своїй політиці гноблення. За Аман Уллою-ханом ідуть всі активні громадські сили Афганістану. В масах трудящого населення уряд, що сміливо нищить родові привілеї й прибутки, не може користуватися співчуттям. І, нарешті, країна досить озброєна, щоб боронити режим Аман Улла від зазіхань англійського імперіалізму.

Загони повстанців — реакціонерів можуть захопити Кабул. Можливо й це (віддалі від Джалабаду до Кабулу зовсім не велика). Але ця перемога за чужі гроші може бути лише тимчасовою.

За це говорить історія національного розвитку країн Сходу, хній поступовий, але впертий вихід на шляхи визволення.

С. Криуленко.

ЛІЧНИЧА ВАРТІСТЬ ВОДИ.

(Спеціальна стаття для "Укр. Роб. Вістей")

Недавно писав я про лічничу вартість сонця, а тепер хочу додати сказати про лічничу вартість води, без якої, так як і риба, чоловік не може жити. Український працюзичий люд, мовляв найбільше з усіх других народів, недоцінював величезного значення води в її уживанні на витримання частоти тіла і лічення його негду, як також загальної санітарності і гігієни. Про воду можна писати-б цілі томи книжок, але тут згадаємо лише що найважливіше і що можливо зробити у себе в хаті.

Чистота тіла немисльима без води і мила. З фізіологічного боку вода кушль освіжає не лише тіло, але й ум, скріплює циркуляцію крові, відвіжує численні клітини тіла, змиває з нашій шкіри продукти поту і тим самим дає нагоду людській шкірі краще відловити різного роду токсини (отрути), які виходять з нашого тіла не лише шляхом випроку, але й поту.

Температура води, в якій купаемось, є дуже важкою річчю. Тепла кушль мусить мати найменше 98 степенів Фаренгайта а не більше як 106 степенів Ф. Теплі кушльи вище загаданої температури не повинні тривати довше, як 20 хвилин.

Теплі кушльи є знаменитим ліком на загальне перемучення, а також на конвульсії тіла або мускулів. Цей домашній лік

ресовані матері, застосовуючи його до діточих конвульсій, неврологічних болів і т. д. Дуже гарячі кушльи від 108 до 112 степенів Ф. є знаменитим средством в ліченню запалення сугубов, запалення нервів, запалення мочового міхура і цілого мочового каналу. Додавши трохи муштарди або терпентину до води, ми скріплюємо її силу.

Гаряча кушль ніг часом дуже добре діє на початкових закатареннях носа, голови, а також лічить безсонність.

Невтральні кушльи, се-бто кушльи, яких температура є трошки вища від температури теплоті тіла і крові т. є. понадше 98 степенів Ф. є дуже помічні на всякого роду неврози, гістерії, неврастенії й ділають дуже успіваючо на нашій нерві, на умові перевороту, подразнення і т. д. Цего роду кушльи є добрі на попарення, попечення шкіри або тіла тому, що сполікують токсини з попареної часті.

Теплі кушльи мають температуру від 80 до 92 степенів Ф. Кушльи температури від 65 до 80 степенів уживаються в тифусових гарячках і всякого роду других гарячкотних негдутах. Досвід показав, що випадки тифусу далеко безпечніше переходять при допомозі лічення водними кушльями, а також на конвульсії тіла або мускулів. Цей домашній лік

них температурах є головним ліченням божевільні і серйозних нервових негду. Водні лічення сумашедних тривають неважко цілими годинами.

Різного роду мінеральні водні кушльи можна заридити собі в дома, купуючи сконцентровані мінеральні і хемічні складники різних мінеральних кушльових заводів.

Прикмети всіх мінеральних водних кушльових лічень: температура, сіль, сірка. Усі три чинники особіа або разом можна постаратися для домашньої кушльи.

Для кращого розпізнання слабостей, в яких лічення водою є позичним і конечним, найкраще буде переглянути слідуючий спис хоріб.

Лічення водою є одноким ліченням в таких слабостях: удар сонний, діточі конвульсії. Головою чертою лічення водою є такі слабості як: тиф, запалення випрок, серцеві негдути, нервові негдути, затвердження, високе тиснення крові, нервові негдути жолудка, божевільня. Лічення водою є дуже помічне в таких негдутах: запалення легких (копиреси, оклади), локальні запалення, ревматизм, негдути вух (гарячі компреси довокла вуха), невралгія, жолудкові болі, запалення жолудкових пілв, паралізі кишок, шарклатина (красуха), туберкульоз, шкірні негдути, негдути полових і відходоших часті.

Парові кушльи є також важним додатком до лічення водою. В Японії, приміром, є звичай купатись в гарячій воді навіть кілька разів денно. Гаряча кушльи спричиняє упиривання, відловлення поту. Турецькі, російські, жидівські кушльи або лазні допомагають на такій самій засаді.

Парові кушльи повинні стати укр. національним тиженним звичаєм так, як його уживали жиди, гідуси, турки, а навіть старинні римляни і греки.

Холодні кушльи є добрим ліком на нервову систему. Коли вразливість нервів є слаба, особливо коли ми запелі, сонливі, коротка зима кушльи дає нам почувати свіжості ума і тіла. Коротка холодна кушльи естрече нас від перестуди, бо гартує шкіру і тіло та робить нам відпорними на зимно. Холодна кушльи не повинна бути довше як одна хвилина або пів хвилини досить. Холодну кушльи брати лише тоді, коли шкіра наша тепла, приміром, скоро лише вставимо з ліжка рано. По холодної кушльи треба все ціле тіло добре ручником висушити і втерти. Кімната, де беремо теплу кушльи, повинна бути тепла. Зимні кушльи не добре брати коли ми умучені і перепацювані.

З повніше сказаного виходить оця практична наука, що ради здоров'я, ради чистоти, та культурності людини, водні кушльи є абсолютною konieczністю для нас усіх. Багато маленьких і більше серйозних негду тіла і ума можна лічити успішно розумними водними кушльями. Зі санітарного боку знаємо, що бруд і нечистота є першим гнідом всяких людських негду. Отже кушльи і чисті немати у великій мірі запобігають поширенню негду в хаті і поза нею. Чиста людина, чиста ноша, чиста хата, чисте подвіра, чисті вулиці, чисте се-до чи місто є мирлом і характерною рисою вищої культури і цивілізації. Чи ми, як нарід, маємо оці елементарні вимоги культури і цивілізації, нехай радше свідчить сама дійсність і порівняння нас з другими.

Др. Осип Мелас.

ВИСЛІД ВИБОРІВ В РУМУНІИ.
Вислід виборів в Румунії після статистики міністерства внутрішніх справ є слідуючий: Правительський блок — 349 послів, між ними 9 соціял-демократів, 11 німців, 4 соціял-і 5 независимих; ліберали — 13 послів; маляри — 16, партія Лупу — 5, Авереско-Пюрга — 5.

Між вибраними націонал-цараністами є двоє українських хлібоїстів, а саме: Кость Кракалія і Григорій Андришук. Рочибірков-селянський блок не одержав приписаних виборчим законом 24 всіх голосів.

ВИБУХ ВУЛЬКАНУ НА ЕТНІ.

Швайцарська "Тургавер Цайтунг" вислала при перших звітках про вибух вулькану Етні на Сицилії свійого кореспондента, який прислав звідти свій спеціальний допис:

"Перед 8 днями — лише він — коли ми сиділи при чаю в місцевості Таорміна, знявся з сніжно-білого чола Етні стовп диму, який на наших очах розвинувся в пальмову корону. Земля мінилася в тяжкій породи. Сейсмографи (науковий прилад для мірення землетрусу) з перепакою опустили вказівки.

Етна роззавила одночасно сто пац — одну на висоті 2,700 метрів, другу на 1,650, ще іншу на 1,150 метрів над пасосом моря. Струми пилила з земельного лона подуминна кров, помішана з жовтаним порохом. Там ця кров падала як водопад, в іншому місці повзала як болото по ровах і заглубинах. Так чи інакше, дійшла нарешті до людей. А людська бігали як хрущі, як сплохані мурвали — бо врешті, що іншого ми є, як не мурвалі, супроти цієї гори?

Місточко Маскалі має 7,000 мешканців. Інші чотири сільця мають разом 2,500 душ.

Я стою на одній з виселених вулиць. Хати ніби дивуються, що з ними є, чому ми не виходимо. Вікна відчинені, але двері щільно в хатах позамікани, щоб ніхто неповажливий не прийшов тут у часі непристутності господарів. Але на гості ми не потребували довго чекати. Між хатою ч. 27 а хатою ч. 22 вилетіла вульканічна бригада. Без бурі й грому, навпаки поволі, влетіло й незримо — нечаче втискається гора на тісну вулицю. Суне задремлений, смердячий вейт.

Власники хат, котрі мусять до цього приглядатися з близького узгір'я, а котрі вступили зі свогою подвір'я шойно під натиском військо, задубіли від гору. Лише в них поспіє, власне стає подібне до цієї спопелілої лави, що ціпеліє на поверхні. Здається, що стине. І це власне, що здається, є таке підступне. Найчастіше ошукуються на цьому звірі.

Лява, жагучий жужиль підземелля, має всесильний, всемогутній, притягуючий вплив на все живуще. Заки сама застине, заставляє застигати всьому живущому. Коти вика-

блчуються перед надвигаючим велитнем-вужом у неповорудливим задубінні, аж поки остачється їм лише остання хвилина до скоку. А тоді нагло одним підскоком є вони вже на хребті вужа. Паузирми втинаються в жар, замість скорити в бік від цієї лютої змії. Ще танцюють трохи по зм'єстлі, верхній, тоненький поволоці, а вскорі потапають, краще сказати, розтоплюються на смалець.

Птиці притягані всесильною струєю, падають на неї цілими громадами, бють опісля кльмицями, нечаче хотіли би втекти з тієї страшної ріки. З тяжкою мукою утримуються якийсь час на жагучім плесі і перетомлені падають як зівяле листя. Птиці або залізіні м'єсти. Це для ляви байдуже. Залізнитий міст виблочучуться так само як кіт, лява перекидається через його рами, м'єст тає. Він пропав.

Смертельний вал перейшов уже через ціле місто. Нові Помпеї лежать під ним і тільки церковна вежа вистає з первісного килляту землі. Ця вежа так дрозжить під натиском стінші, що дзвони на ній завішені починають жалісно дозвопити, аж рвуть за серце. Врешті й та вежа паде як останній вірний воєк на позиції.

Лява плыве даліше через винищій й огороди з цитринними деревами. Гектар поли коштує тут 150,000 лірів. Але для ляви це байдуже. Вона залыває зі скорістю 70 метрів на годину гектар за гектарем. Технічні війська працюють, щоб огнисте болото спрямувати в окремі канали й охоронити плодотні поля. Але огнисте море не подається і не легко з ним боротись.

Не всі мешканці залишили свої дома. Одно старе полдрузя виріло, що "господина мати" не допустить до лиха. Осталися в хаті. Коли огнисте море обляло хату, вишійли обое старих на дах хати й кричали о ратуюнок. Було запізно. Хату залило кроваве море. Вигляд Етні з Таорміно — прекрасний. Так колись мусіли виглядати перед мільонами мільйонами літ всі земні простори.

А там подальше від Етні таборують утікачі — вигнанці. Це нечаче воєнний образок. Повно військо, повно поліції. А три вогненні рамена обнимають уже залізнитую Мессіна — Катанія.

ПІД РУМУНСЬКИМ ЧОБОТОМ.

ЩО КАЖЕ ФРАНЦІЯ ПРО ВИБОРИ В РУМУНІИ?
Французька агенатура "Гавас" заслала "Радорові" телеграму, в якій читаємо: "Франція бачить в Манію найголовнішого експонента своєї партії, навіть більше, вона вважає його найголовнішим носієм правдивої демократії. Немає сумнів, що нове правительство знайде піддержку у Франції. Це замітне вже з того, що французькі фінансові круги готові співпрацювати при відбудові Румунії. По уділенню позички треба надіятись, що колись мала Румунія розвинеться й що назветь її великою Румунією".

Чи-ж зі сказаного не ясно, що Манію — це ставлення Франції і Англії для створення "великої" Румунії, проти Радянського Союзу?

ЯК СТАНОВИСЬКО ЗАНЯЛА УКРАЇНСЬКА ПРЕСА ДО РУМУНСЬКИХ ВИБОРІВ?
Хотять нема чому радуватися, бо українці в теперішніх румунських виборах програли на цілій лінії, і до румунського союму ввійде лише двоє буконинських хлібоїдів, українська преса захоплюється в статтях по виборах "вільними" виборами, бачиться ілюзіями жадає заміну за слухняність підчас виборів частинного заденення української мови в адміністрації, в школі і в судах. А вже до абсурду доходить хлібоїдська "Хлібороб-

Український дневник "Час" обговорюючи це питання, каже: "Багато голосів упало на них (робітничо-селянський блок) тому, що український народ не вірить більше обіцянкам." А дописувач того-ж дневника з Басарабії кінчить свій допис словами, що характеризують погляди українських мас на новий уряд: "Багато видається, що це тільки молоде "цараністичне" вило налили в старі ліберальні міхи, а щоб в дійсності в корені знищити з усіх їх треба начати чистку з самих низин, бо в розумінню селянства малі собачки докучливіші великих".

ЖИТТЯ БЕЗ ВЕЛИКОГО МОЗКУ.

Дві повні тайні півкулі великого мозку, які закриває череп голови, були предметом незвичайно важких наукових дослідів учених, але їх значення дозго було закрито перед людським знанням. Шойно тепер удалося схопити деякі нитки до цієї тайни та ствердити, що умовий розвиток іде рівнобіжно з числом більшим чи меншим зморщин та заглубин великого мозку. Є велика різниця між великим мозком риби, який є зовсім гладкий, а між покрученою площиною великого мозку в людей. Найбільш цікаві були досліді над поведеньям тих звірят, яким вирізано великий мозок. Про ці досліді пише Готфрід Стієсн в одній газеті в Ляйпцигу. Для риби така операція була без значіння. Також у жаб не помічено великих змін. Вони робили все те дальше, що й інші риби та жаби. Тільки в боротьбі о життя вони були менше справні. У вужів сплестерігано, що після опереції не було в них проявів триву чи страху, бо ці прояви є безумовно вищого роду. Велику різницю завважено на зоперованих голубах. Вони роблять вражіння бездушних автоматів: бігають довокруги, атакують, їдять, але нечаче хибують у цьому думки. Між іншими голубами ходять нечаче чужинці. Голуб до голубки не залізеться, але переходить біля неї, нечаче-б був з каміння. Живі птиці тратьят охоту до хижаків та хоч наприклад убивають миші, то не роздиратуть її, ані не з'їдуть. Брукує їм нечаче ціли в діланні.

Найбільше значіння операції давалося завважити на звірах ссучих. Учений Гольц півтора року студіював поведенья собаки, що її позбавлено великого мозку. Собака була нечаче зівяла. На гаванні інших собак не відповідала, на заклик по імені зовсім не відверталася і хоч пробуджувалася з гуком, але все те проходило з сонною байдужістю. Іла тільки тоді, коли всаджено її мордочку до їдження. З цього виходить, що всі прояви особистости, сили думання, почування, розуму походять з великого мозку. А ділання регулюють інші частини мозку та ті, що положені в тімені.

Товариші! Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісти"!

ЛЕКЦІЇ СКАТА НІРІНГА В БРЕНДОНІ, РІДЖАЙНІ І САСКАТУНІ!

Стараним Дистриктового Виконавчого Комітету Комуністичної Партії Канади та Фермерської Прогресивної Опітної Ліги проф. СКАТ НІРІНГ буде промовати в наступних місцевостях:

В БРЕНДОН, МАН., В СЕРЕДУ, 23. СІЧНЯ В СИП ГОЛ НА ТЕМУ:

МАЙБУТНЯ ВІЙНА

Початок в годині 8-й вечером. Вступ 35 ц. Тикети можна набути завчасу п. ч. 657 — 9-та вулиця та в Українських Робітничих Домах.

В РІДЖАЙНІ, САСК., В ЧЕТВЕР, 24-го СІЧНЯ В ТРЕЙДС-ГОЛ (ОСЛЕР ВУЛ.) НА ТЕМУ:

ЧИ ПОВЕРНУТЬ ТЯЖНІ ЧАСИ?

Початок в годині 8-й вечером. Вступ 35 ц. Тикети можна набути завчасу п. ч. 1948 Монрреа вул.

В САСКАТУНІ, САСК., В П'ЯТНИЦЮ, 25. СІЧНЯ В РІДЖЕНТ ПАВІЛІОН (20-та ВУЛ. ІСТ.) НА ТЕМУ:

ВІЙНА І ІМПЕРІАЛІЗМ

Початок в годині 8-й вечером. Вступ 35 ц. Тикети можна набути завчасу в кімнаті ч. 8 в Грейнджер блоку або в Укр. Роб. Домах.

ТОВАРИШІ РОБІТНИКИ ТА ФАРМЕРІ з доповідних місцевостей! Замітьте собі добре дати та не пропустіть небувалої нагоди почувати так цінні лекції. Набувайте тикети завчасу й приходіть самі та кличте своїх знайомих!

МИСТЕЦЬКА ПРОГРАМА В ЧАСІ РОБ.-ФАРМ. З'ІЗДІВ.

Драматично-співацькі й музичні сили при Українським Робітничим Доми у Вінніпегу склали вже свою програму вистав на час Десятого З'їзду ТУРФДім, яку подаємо нище.

В СУБОТУ, 2. ЛЮТОГО 1929 Р. Драмспівгурток відділу ТУРФДім у Вінніпегу відіграє трагедію на 5 дій Віктора Гюго "КОРОЛЬ БАВІТЬСЯ". Річ діється у Франції за часів короля Франциска. Трагедію що ставиться вперше на американській сцені. Для неї намальовано спеціальні декораци. Замовлено мальовничі старинні костюми, вивчено тодішні танки.

В НЕДІЛЮ, 3. ЛЮТОГО 1929 Р. в годині 2.30 по полудні відбудеться ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ ДЛЯ МОЛОДІ. Виступить симфонічна оркестра відділу ТУРФДім і третя мандалінова оркестра. Програма гарно підібрана і наша молодь матиме змогу приємно провести час. Вступ за добровільними датками.

ВЕЧЕРОМ В ГОД. 8. відбудеться ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ за спеціальними запрошеннями. В програму входять перша і друга група Мандалінових Дівочої Оркестри та різні соля.

В СУБОТУ, 9. ЛЮТОГО 1929 Р. Драмспівгурток відділу ТУРФДім відіграє прекрасну драму на 5 дій С. Болі "ПІСНЯ НУЖДИ". Драма ця зробила вже раз надзвичайно сильне вражіння на глядачів, бо своїм глибоким змістом зворушує кожного.

В НЕДІЛЮ, 10. ЛЮТОГО в годині 8. вечером ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ, на якому виступить хор відділу ТУРФДім з новими творами-піснями і мейло-деклямацією, та Дути Оркестра відділу Р.З.Т. Вступ на концерт теж тільки за окремими запрошеннями.

Запрошення на обидва великі концерти можна набувати від тепер кожного вечера в офісі або буфеті відділу ТУРФДім.

Забезпечіть собі місце так на обидва представлення, як і на концерти вчасно, щоб потім не жалували, що вам не стало в салі місця.

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ.

ДО НАШИХ ДОПИСУВАЧІВ.

Не попадайте в крайности.

Багато наших дописувачів в описуванні організаційного життя помагають у дві крайности: малюють його в яскравих або надто чорних кольорах. Попадає товариш, під впливом уявленого переведеного підприємства, в добрий настрій і починає згущувати краски: у нас солідарність, у нас праця, ми помагаємо собі, ми це і т. д. Прочитайте такий допис і думаете: що-б то нам більше таких відділів, — тоді в нас праця пішла-би. Але не мисьте ж так три тижні, як з тої самої місцевості, а не різко в той сам дописувач пише вам таке: не працюють наші члени, лінується, особисті порухи завели і т. д.

Шукайте причини такої скорі змін і домагайтеся, що нічого в основі не змінилося, тільки траплявся в тому відділі 1 — 2 різні невдачі і це так песимістично надібно дописувача, що він мало про розклад відділу не написав.

А воно не гора. Таки допис не тільки не виконують своєї визначеної роботи, але дуже часто ще й шкоду приносять: надникають звички збуджувати членів зарозумілість, надникають догани убиває охоту до праці, родять знерву то що.

Пряда, робітництво у нас доперва в стани творення і воно мусить перейти через свій стан “крайности”, в якому робітники не вміють ще окупити своїм зором цілоти організаційного, чи й усього іншого життя, а розглядати його через призму подвійних поглядів. Та пора вже товаришам стати на твердий ґрунт: треба вчитися не тільки описувати подвійні погляди, але й дошукувати коріння, а якщо вони виростають, Кориння те дуже часто кривиться в дрібнік і на першій погляд незаметний річка. Погор треба вміти знайти і як на ньому базувати свої висновки, а не під першим вражінням успіху чи невдачі.

Тоді допис не будуть противорічати собі і ризик читачів своїми крайностями, а поможуть їм усвідомити собі складності і причиноність багатьох життєвих процесів та зміцнять нашу організацію. Але щоб вміти видати життя і отворити очі на нього другим, то треба вжитися до книжки. — Без цього не вийде нічого.

Наслідкування.

Другого великого недостатку наших дописувачів є наслідкування. А хорують на нього найбільше наші рецензенти. Всі представлення і концерти описують вони в одній і той самі способі а багато навіть тими самими словами.

Пригляньте до того рода дописів, чи ви не побачите майже в кожній з них: “підналася куртина”, “сала по береги”, “гримішки оплесками” і ще який десяток ім подібних, вично повторюваних фраз; а потім ще спис ть що грали і на тому кінець. Але ні, ще не кінець, — у кожного такого допису ще мусить бути: “рожно не вміди, а грали добре”.

Крім наслідкування ще така є хиб в наших рецензентах, всю увагу вони звертають головно на публіку. Описують, як вона захоплюється, — плеще, плаче чи сміється, а тільки кількома словами згадують про саму гру. І згадують тільки про такі чотири речі: подати назву шутки, вичислити авторів, зазначити, — не вміли роль, а грали добре і хто провів хором чи оркестром.

Час, товариші, покінчити вже з тою мертвечиною і перемінити спосіб описування якраз наоборот: коротше зупинятися на публіці, а більше місця і уваги присвячувати грі. Цего вимагає від дописувачів розвиток драм-

співгуртів і оркестр та виконання публік.

Зачин від публіки. Вично замічує тов. екскурсант в ч. 5, що наша публіка дуже часто там де плакатити треба — сміється і наоборот. Це вказує, що її треба виконувати. А багато можуть в тому напрямку зробити наші дописувачі: рецензенти: подаючи звороти критики на гру аматорів та вміло сполучуючи її з оцінкою ідеологічної вартості шутки, товариші можуть в належній бік сформулювати і піднімати їх розуміння гри і мистецький смак.

Тепер же що до драмспівгуртів і оркестр. Вони у нас і стани формування перейшли на шлях спеціалізації і тому вимагають рівних собі критичних суд; суд із мистецьким смаком, що розуміє і вміє правильно вказати на її додатні та відмінні сторони, а тим самим прискорювали би темп їхньої спеціалізації.

Це завдання не легке; щоб його виконати треба застосувати дописувача, що він мало про розклад відділу не написав.

МАСОВЕ ВІЧЕ.

Едмонтон, Алта.

Дня 16 грудня відбулося в Укр. Роб. Домі в Едмонтоні масове віче. Едмонтонські робітники й фермери показали, що вони цікавляться не тільки концертами і представленнями, але й громадськими справами та заповнили залом Укр. Роб. Дому по берги.

Віче відкрив тов. Якимчук, який пояснив його ціль і покликав до слухання товариша Стефюка. Тема промовч була: “Міжнародне положення і небезпека війни”. Він вказав на нішній капіталістичний союз, що залізним обручем окумує Радянський Союз і їх підготовлювання до війни з ним, а також на те, як капіталісти замажують працюючим очі Лігоу Націй, а за її спиною готують армію, трійзиди газу, будують воєні кораблі то що.

Другим промовцем був тов. І. Кибановський. Він говорив про те, як повинні робітники поборювати воєні приготування капіталістів і про значення, які така війна потягнула би за собою. На доказ правдивості своїх слів він навів статистичні дані про це, кілька шквали для працюючих приєднала світова війна і в чий інтересах вона велась. Далі він вказав на роль реалістів і її слуг-попів у минулій війні, де самі найвищі доходи церкви благословили й поощарили робітників і селян вивати своїх братів по праці. Сьогодні, говоря безбідним, вони продовжують ту габенну роботу і в спілці з капіталістами підготувають працюючі маси до повторення такої самої або ще й більш-погі ризи.

На кінець своєї промови бесідник закликав робітників, щоб вони пильно слідили за своїми подіями, а в наступний напад капіталістів на Радянський Союз знали кого мають обороняти.

Промови обох товаришів публіка прийняла трігкими оплесками.

ШКІДЛИВА ВОРОЖНЕЧА.

Едмонтон, Алта.

Між багатьома секційними робітниками й форманами існує шкідлива для перших і других ворожнеча. Існує вона через брак свідомості. Бідний, темний робітник, добивається форманства, не різко починає уваяти себе чимось вищим і нагадати при ирші на робітників. А найгірше налаштує формани, що добився форманства підкупством. Підкупства такі, починаючи від випинки, доходить також до інших форм.

Кооператива наша розвивається досить гарно. Селяни вже арозуміли, які вони приносять користі і горнуть до неї.

Так то, товаришу, ми помагаємо собі, та боремося в рішаним своїм й чужими вискувачами. Іван.

3 “ВЕЛИКОГО” РОЗУМУ.

Портедж за Преїри, Ман.

Жіє у нашій місцевості один фермер-всезнайко. З чим він до нього не підідає, — він усю “знає”, а вже про організіцію або про піддержку преси то краще йому й не говорити. Одного разу, як в підйшов до нього з лістою і попросив його що небудь жертвувати на пресовий фонд, то він сказав: “На здоровий калік я не дам”.

Ну нехай, подумав я собі, побачимо, хто з нас здоровий калік, — час показка. І не довго пришлося жалити.

З великого розуму цей фермер написав кілька днів тому з дбраною копійкою до пізної ночі. А по тому вже добре такі панні вертав до дому. На нештах крім своїх компаніонів він узяв на трок ще дві імгрантки.

Дорого, якось він їхав, перебігав сідпаську трекю. А в той сам час на ній стояв трен. Та нашому всезнайкові, як видно, було “море по коліна”, він поїхав прогати на нього. Наслідки удару були погані: трок розбився, а імгрантки-дівчата зістали серйозно ушкоджені, — їх забрали до шпиталю а всезнайка до тюрни.

Цей випадок повинен стати наукою для всіх подібних всезнайків, яких між нами ще є багато. Він дуже ясно показує: що зі здорового калік дуже

Такі формани виходять з заложених даних я, — платя-ж і т. і починається ланкою “вдупства-догуджувать: робітничі відкуплене формана, а форман роздвистра. Коли-ж він вривається — вривається робота.

Ту ворожнечу потягло на її та-ка компанія ситуація: вона дозволила форманам купувати за свої гроші т. ж. “спієри” або “моторе”. Такий один спієр коштує 165 — 185 доларів. І формани платять за них ці гроші, а до недлаво то сами оплачували ще й напрузу тиз спієри. Ясно, що компанія користає з того подаючи платити грошей за спієри і при-своє собі весь робінич час, який робітники закладають на такі.

А формани знову, стіють ті гроші, які платять за спієри, з робітників: мовляв, їдьте на них до роботи, платя-же за те по \$100 на місяць. І робітники платять: стіють, нарікають, але платять.

Деякі формани давно вже поиналадували свої спієри, але по дозврили місячно беруть далі. Хоч, правда, і такі, що останніми часами перестали брати гроші, до довільності, що-за шутку можна втратити роботу. Та й компанія під натиском юні почала сама платити за напрузу спієрів. Але це не усунуло ворожнечі між робітниками а форманами. Та її пора вже усунути. Пора, тим робітникам і форманам між якими є ворожнеча, подати собі руки і разом стати до боротьби проти визиску капіталістів. Бо-ж, як одні ми, так і другі однаково визискувані і незабезпечені. А помити нам в тому можуть тільки наші робіничі організіції. Бос—ий.

ЛИСТ З БУКОВИНИ.

Шипшівці, Буковина.

(Один наш товариш з Мус Джо дістав цей лист від свого односельчанина.)

Дорогий товаришу, тишть мене, що ти отримав хоч один лист. Спасибіг румунській пошті й за те. Але все таки, мені жалко одного великого листа, який, як видно вона переходила. Та нехай, добре, що хоч твоє перепустила.

Ти пишеш, що думав пригнурмувати мені одну робіничу газету. Дякую тобі за твою добру волю попомити мені; я й саний вже передплачував би собі таку газету, та дію, бачиши, в тому, що до недавня влада не пускала таких газет на села. В нас-же тільки сьогодні скінчився стан облоги.

Не знаємо, як довго лани обійдуться без нього, але поки що його знеси. Я думаю, що тобі вже відомо там, що “наші” ліберали провалялися, а до влади прийшла “Хліборобська партія”, тобо партія поміщиків, багатих селян, дрібних капіталістів і міських торговців. Щоби пригнурмувати до себе маси, вона дає нам деякі полекші.

Зараз користаючи з тиз зміи і уступок, ми боремося за право зведення української мови по школах. Миємо надію, що може впадеться нам нилетери в нового правительстве це зрабаване право.

Того жияння відбуваються у нас вибори. Побачимо, що нові посли дади нас зроблять. Не багато ми від них сподіваємося, але новини якісь будуть.

Ходять чулки, що нездовго відоме наше “Боротьба”, правдоподобно назвине під авоєким іношою назвою. Ну, та щоби вже хоч як найкороче це сталося, а то заскучали ми за своєю пресою. За такі речі недавно в нас карала влада шість-місячним арештом.

Зараз у Чернівцях виходить в українській мові дзевичин “Нас”. Це паршиєнька собі газетка тай на Радянській Союз абагато бреше, але приходить і її читати, бо нема нішної.

В селі зі знесеним стану облоги, робота почала йти краше. Робимо стражня над оживленням читальні; думамо спроводити нові книжки за границі (Манюю позвонив), відновити драмгурток то що.

Кооператива наша розвивається досить гарно. Селяни вже арозуміли, які вони приносять користі і горнуть до неї.

Так то, товаришу, ми помагаємо собі, та боремося в рішаним своїм й чужими вискувачами. Іван.

Цей випадок повинен стати наукою для всіх подібних всезнайків, яких між нами ще є багато. Він дуже ясно показує: що зі здорового калік дуже

Дещо з ОБТЗДКИ ОРГАНІЗАТОРА.

На припоручення саскечеванського Провісціального Виконавчого Комітету, в обхав цього року зарудте фарми і міста Саскечевану.

Коли я переїздив в літі, робітничі працювали і надіялися, що добре зароблять на жинах, бо був вийгав на гарний урожай. Фермери ще більше радилі. Думали, що послачують дови я куплять чого треба для своєї родини на зиму. Вовкі панські агенти приходили до фермерів продавали машини і пхали що могли фермерові на кредит, щоби заробити потім фермерську працю за проценти. Буракузана преса писала про великий добробут і урожай в Канаді; подавала кілька мільонів булаві пеней мае “Тай Пул” і вичисляла до зниження ціни на ній.

А описався влітку мороз, що дало змогу обіжвими компаніям грабати фермерів при грабдуванні. Про нього один фермер говорив мені таке: що минулої зими він дістав за перший номер пшениці перший “прай” на “сік експешен”, а поїм зими він вилстав ту саму пшеницю, щоби йому згрєдували, то йому дали 3 грейд. Так лани грабдують фермерську пшеницю.

Фермери жинють надією до осені, доки не змолатуть пшениця, а по молоденці опалють проценти й знову не мають за що оверзгодити купити.

Тепер наступила зима і знова суворої дінкості заглядає до хат фермерів і робітників, а помити кажуть що так бог дав.

Свідомі робітничі і фермери вже не вартує у ці казки. Вони знають, що не бог, а капіталістичне господарство спривчають нішній нужду, голод і безробіття. Тому не зітхають і не нарікають по кутниках в ті недостатці, а організуються, щоби спільними силами поборювати їх у самому корені.

На мою подорож зложили такі місцевості:

Прудом \$2.80
Дана 1.50
Вакав 7.90
Кемсак 6.20
Стори крік 2.40
Верей 4.50
Кенора 4.00
Гайє 6.55
Стівен 2.10
Калдер 7.15
Крокстан 3.85
Йоркстон 5.00
Ріджайна 9.05
Мус Джо 6.00
Сайфт Корсат 5.00

Разом \$75.80
Оплата залізничі 73.70

Відаю до Провкому \$2.10

Усім товаришам і товаришам, які зложили свій жертви, а також тим, у яких я перебував у часі моєї облоги, складаю цю дорогою шпурю подяку. П. Кифорук.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

БРУКЛЕНД, МАН. Стараним драмгурткі при відділі Р.З. в Брукленді, Матюк відіграв в суботу, 19. січня 1929 р. в червоній школі драму в трох дівч п. “ОДНО НОЧІ”. Робітничі і робітничі Приходять громадою побачити цю цікаву в пивчому шутку. Вступ дорослих 25 ц., для дітей 10 ц. Початок в годині 8:30 вечером.

ТРАНСКОНА, МАН. Стараним драмгурткі при відділі ТУРФДМ, відіграветься в суботу, 19. січня 1929 року, в селі У.Р.Д. в Трансконі невміручу, цікаву й веселу драму на п’ять дів з турковими сценами і танцями п. н. “БЕЗТАЛАННА”. Дуже гарні та веселі туркові сцени, чарні мелодії українських співів та турковий пієсь. В цій славній драмі беруть участь найкращі наші мистецькі сили. Кожен український робітник і робітничка повинні обовязково прийти в день вистави на драму. Початок ризи в годині 8:30 вечером. Вступ лише 25 і 10 ц. Говорить про виставу “Безталанна” всім. Приходить громадою і приходять на час. На виставі “Безталанна”, ви розвеселите себе й виплачетеся доволі.

ТОРОНТО, ОНТ. Величавий МІТІНГ за вшанування втіот рибні смерті Н. Леніна відбувається у вівторок, 22. січня, в Стандард театрі на Салайна улиці.

МОНТРЕАЛ, КВЕ. В неділю, 27. січня, в Принц Артур селі відбувається СВЯТО з концертною программою для вшанування пам’яті шесті річичі смерті Леніна. Бесідики промовляють в рішаних мовах. Початок концерту в годині 8:30 вечером. Укр. Агітпроком.

ПОШКУЮ свої дядьки, Ілька і Панька Фурік, з села Терпівки, повіт Збарж, Галичина. 1920 року перебували в Нью Йорку. Хто знає би про них, або вони самі хай згодяться на адресу: EWSTACHY FURUK Box 122, KAPUSKASING, ONT.

Товариші! Відновляйте передачу на “Українські Робіничі Вісти”!

ДР. Ф. РИБАК
M.D., C.M., L.M.C.C.
ЛІКАР, ОПЕРАТОР І АКУШЕР
3 догослітно практикою в шпиталі Блюмберг, Шібаго-8 Монреал. Операції виконує в шпиталі.
Офіс: — 594 SELKIRK AVE.
Телефон: — 55 323
Резиденція: — 562 ALFRED AVE.
Телефон: — 54 000
WINNIPEG, MAN., CANADA

НА СПЛАТУ ДОВГУ Р.З.Т.
Кренбрук, Алта.
Дня 25. листопада 1928 року відбулася в тов. Г. Ядренюка, з нагоди уродини його дитини, товариська забавка. На тій забавці тов. Д. Українець звернувся до присутніх з короткою промовою і заліком, щоби вони жертвували дещо на сплату дову, що тяжить на фармі і будинках Р.З.Т.

КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ
Робимо до шри зшиви оверковти, осяні плаш, убраня, суги найповшої моди з найліпшої матерії і сукни з заможній ший. Завеземо роботу на означений час і за додоволення румно. Також чисто, працюємо й направиємо.
А. СНОМА — 667 SELKIRK AVE. — WINNIPEG, MAN.

ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ.
Цим повідомляється всіх членів Робіничо-Фармерського Кооперативного Товариства у Вінніпегу, що кварталний збори цього Товариства відбудуться у вівторок, 15. січня 1929 р. в годині 8. вечером в селі У-Українського Робіничого Дому.

ЗАМОВЛЯЙТЕ КНИЖКИ В РОБІНИЧО-ФАРМЕРСЬКІЙ КНИГАРНІ.
КНИЖКИ ПО СОЦІАЛЬНИХ, ПОЛІТИЧНИХ І ЕКОНОМІЧНИХ НАУКАХ.
3 історії революційної боротьби на Україні \$.50
Партія та перебори Рад 15
Чого вимагає від нас обораона С. Р.С.Р. 20
Як більшовики в підлілі працювали 35
Сільсько господарська праця молоді 25
Історія робіничого руху на У-країні 85
Що таке індустріалізація 25
Буковина 1.75
Галичина 1.50

НОВІ НОТИ, СОЛВ В СУПРОВОДІ ПІАНІ.
Рибалочка, Шуберт \$.20
Захист, Шуберт20
Серепада, Шуберт20
Баркарора, Шуберт25
Вперд, Шуберт20
Місто, Шуберт15
Грехтен за пралок, Шуберт 30
Ти спокій мій, Шуберт 20
Гомонія України, М. Лисенко 15
Дивлюсь я на зорі, К. Стененко 15
Не відає мене мати (народна пієня) 15

НОВІ НОТИ, СОЛВ В СУПРОВОДІ ПІАНІ.
Рибалочка, Шуберт \$.20
Захист, Шуберт20
Серепада, Шуберт20
Баркарора, Шуберт25
Вперд, Шуберт20
Місто, Шуберт15
Грехтен за пралок, Шуберт 30
Ти спокій мій, Шуберт 20
Гомонія України, М. Лисенко 15
Дивлюсь я на зорі, К. Стененко 15
Не відає мене мати (народна пієня) 15

НОВІ НОТИ, СОЛВ В СУПРОВОДІ ПІАНІ.
Рибалочка, Шуберт \$.20
Захист, Шуберт20
Серепада, Шуберт20
Баркарора, Шуберт25
Вперд, Шуберт20
Місто, Шуберт15
Грехтен за пралок, Шуберт 30
Ти спокій мій, Шуберт 20
Гомонія України, М. Лисенко 15
Дивлюсь я на зорі, К. Стененко 15
Не відає мене мати (народна пієня) 15

НОВІ НОТИ, СОЛВ В СУПРОВОДІ ПІАНІ.
Рибалочка, Шуберт \$.20
Захист, Шуберт20
Серепада, Шуберт20
Баркарора, Шуберт25
Вперд, Шуберт20
Місто, Шуберт15
Грехтен за пралок, Шуберт 30
Ти спокій мій, Шуберт 20
Гомонія України, М. Лисенко 15
Дивлюсь я на зорі, К. Стененко 15
Не відає мене мати (народна пієня) 15

НОВІ НОТИ, СОЛВ В СУПРОВОДІ ПІАНІ.
Рибалочка, Шуберт \$.20
Захист, Шуберт20
Серепада, Шуберт20
Баркарора, Шуберт25
Вперд, Шуберт20
Місто, Шуберт15
Грехтен за пралок, Шуберт 30
Ти спокій мій, Шуберт 20
Гомонія України, М. Лисенко 15
Дивлюсь я на зорі, К. Стененко 15
Не відає мене мати (народна пієня) 15

НОВІ НОТИ, СОЛВ В СУПРОВОДІ ПІАНІ.
Рибалочка, Шуберт \$.20
Захист, Шуберт20
Серепада, Шуберт20
Баркарора, Шуберт25
Вперд, Шуберт20
Місто, Шуберт15
Грехтен за пралок, Шуберт 30
Ти спокій мій, Шуберт 20
Гомонія України, М. Лисенко 15
Дивлюсь я на зорі, К. Стененко 15
Не відає мене мати (народна пієня) 15

НОВІ НОТИ, СОЛВ В СУПРОВОДІ ПІАНІ.
Рибалочка, Шуберт \$.20
Захист, Шуберт20
Серепада, Шуберт20
Баркарора, Шуберт25
Вперд, Шуберт20
Місто, Шуберт15
Грехтен за пралок, Шуберт 30
Ти спокій мій, Шуберт 20
Гомонія України, М. Лисенко 15
Дивлюсь я на зорі, К. Стененко 15
Не відає мене мати (народна пієня) 15

НОВІ НОТИ, СОЛВ В СУПРОВОДІ ПІАНІ.
Рибалочка, Шуберт \$.20
Захист, Шуберт20
Серепада, Шуберт20
Баркарора, Шуберт25
Вперд, Шуберт20
Місто, Шуберт15
Грехтен за пралок, Шуберт 30
Ти спокій мій, Шуберт 20
Гомонія України, М. Лисенко 15
Дивлюсь я на зорі, К. Стененко 15
Не відає мене мати (народна пієня) 15

НОВІ НОТИ, СОЛВ В СУПРОВОДІ ПІАНІ.
Рибалочка, Шуберт \$.20
Захист, Шуберт20
Серепада, Шуберт20
Баркарора, Шуберт25
Вперд, Шуберт20
Місто, Шуберт15
Грехтен за пралок, Шуберт 30
Ти спокій мій, Шуберт 20
Гомонія України, М. Лисенко 15
Дивлюсь я на зорі, К. Стененко 15
Не відає мене мати (народна пієня) 15

НОВІ НОТИ, СОЛВ В СУПРОВОДІ ПІАНІ.
Рибалочка, Шуберт \$.20
Захист, Шуберт20
Серепада, Шуберт20
Баркарора, Шуберт25
Вперд, Шуберт20
Місто, Шуберт15
Грехтен за пралок, Шуберт 30
Ти спокій мій, Шуберт 20
Гомонія України, М. Лисенко 15
Дивлюсь я на зорі, К. Стененко 15
Не відає мене мати (народна пієня) 15

НОВІ НОТИ, СОЛВ В СУПРОВОДІ ПІАНІ.
Рибалочка, Шуберт \$.20
Захист, Шуберт20
Серепада, Шуберт20
Баркарора, Шуберт25
Вперд, Шуберт20
Місто, Шуберт15
Грехтен за пралок, Шуберт 30
Ти спокій мій, Шуберт 20
Гомонія України, М. Лисенко 15
Дивлюсь я на зорі, К. Стененко 15
Не відає мене мати (народна пієня) 15

Др. В. ЧАСНИЙ
ЛІКАР, АКУШЕР І ОПЕРАТОР (M.D., C.M., L.M.C.C.)
з практикою в шпиталі в Монреалі і Ст. Бонфі.
413 SELKIRK AVE. — Phone 56 886 — WINNIPEG
(На місці д-ра Германова.) Урядуве вечером.

ТІЛЬКИ В МІСЯЦІ СІЧНІ
по великій зшивці робимо убраня і оверковти. Використайте цю нагоду і порадно одягніться за дешеву ший. За солдне виконання румно. Заходіть до нас особисто, а з провінцій пишть до:
KUZUK & DEMKIV
814 MAIN STREET Coe. JARVIS AVE. WINNIPEG, MAN.

ДР. Й. С. ЧАЙНІВ
ЛІКАР АКУШЕР І ОПЕРАТОР (B.A. M.D.)
Офіс: 348 BATHURST STREET Toronto, Ont.
269 ROYCE AVENUE Tel. L. 6088-888
Урядові години — від 2 до 4 і від 6 до 8.

КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ
Робимо до шри зшиви оверковти, осяні плаш, убраня, суги найповшої моди з найліпшої матерії і сукни з заможній ший. Завеземо роботу на означений час і за додоволення румно. Також чисто, працюємо й направиємо.
А. СНОМА — 667 SELKIRK AVE. — WINNIPEG, MAN.

ДР. ПОСІП ‘МЕГАС
ОПЕРАТОР, ЛІКАР, АКУШЕР
Найновіша оес-рей машина. Найновіші оперативні методи до безоперативного ліччє